

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ
- หนังสือขอความอนุเคราะห์

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผศ. สนั่น มีขันหมาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ
บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. นายกรุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ศึกษานิเทศก์ 9
สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดฉะเชิงเทรา
3. นายณรงค์ น้อยจินดาศึกษานิเทศก์ 7 ผู้เชี่ยวชาญวิชากลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบางน้ำเปรี้ยว
จังหวัดฉะเชิงเทรา
4. นางทิพทยา สุวรรณภูมิ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนศิริวังวิทยาคาร
สำนักงานเขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร
5. นางอุทัย ทิมย้ายงาม อาจารย์ 3 ระดับ 8
โรงเรียนวัดไผ่ดำ
สปอ. บางน้ำเปรี้ยว สปจ. ฉะเชิงเทรา
6. นางวรรณิ อับดุลสมัด อาจารย์ 2 ระดับ 7
โรงเรียนวัดบึงทองหลาง
หัวหน้ากลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ กลุ่มโรงเรียนสาธิตแดง
สปอ. บางน้ำเปรี้ยว สปจ. ฉะเชิงเทรา

ที่ ทม 2007.09/ว ๐78

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

ย. มีนาคม 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการทำวิจัย

เรียน สำเนาดังแนบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิจัย

ด้วยนางวลัยพร โกฏิตระกูล นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำงานนิพนธ์
ระดับสูง เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 6" โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์ ประธานกรรมการ และ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร บำเรอราช กรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการ
วิจัย ภาควิชาหลักสูตรและการสอนได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็น
อย่างยิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัยของ
นิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอนหวังเป็น
อย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์)

หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

โทร. (038) 745900 ต่อ 2069, 2070

โทรสาร (038) 393485, 391043

ที่ ทม 2007.09/ ๐๐๕๕

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

๕ เมษายน 2545

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดหลวงแพ่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการทำวิจัย

ด้วยนางวลัยพร โกฏิตระกูล นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำงานนิพนธ์
ระดับสูง เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 6” โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์ ประธานกรรมการ และ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร บำเรอราช กรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
เพื่อการวิจัยภาควิชาหลักสูตรและการสอนได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว
เป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการเก็บข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือในการ
วิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์ ภาควิชาหลักสูตรและการสอนหวังเป็น
อย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์)

หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

โทร. (038) 745900 ต่อ 2069, 2070

โทรสาร (038) 393485

ที่ ทม 2007.09/ 0๔๙

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

๕ เมษายน 2545

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดบึงทองหลาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางวลัยพร โกฏิตระกูล นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำงานนิพนธ์
ระดับสูง เรื่อง "การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มงานพื้นฐานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 6" โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์ ประธานกรรมการ และ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนทร บำเรอราช กรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอน การเก็บรวบรวมข้อมูล
เพื่อการวิจัย จึงใคร่ขออนุญาตเคราะห้จากท่านเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล
การวิจัยในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตเคราะห้ ภาควิชาหลักสูตรและการสอนหวังเป็น
อย่างยี่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห้ด้วยดีจากท่าน และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.วิมลรัตน์ จตุรานนท์)

หัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

โทร. (038) 745900 ต่อ 2069, 2070

โทรสาร (038) 393485

ภาคผนวก ข

- แบบสอบถามการศึกษาสภาพสังคมและปรัชญา
ความเชื่อเพื่อพัฒนาหลักสูตร

แบบสอบถามการศึกษาสภาพสังคมและปรัชญาความเชื่อ
เพื่อพัฒนาหลักสูตร

โรงเรียน

1. ข้อมูลส่วนตัว

เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง
อายุ	☐ 10 - 20 ปี	☐ 21 - 30 ปี
	☐ 31 - 40 ปี	☐ 41 - 50 ปี
	☐ 51 ปีขึ้นไป	
อาชีพ	☐ เกษตรกร	☐ ค้าขาย
	☐ รับราชการ	☐ รับจ้าง
	☐ อื่น ๆ ระบุ.....	
การศึกษา	☐ ไม่รู้หนังสือ	☐ ประถมศึกษา
	☐ มัธยมศึกษา	☐ ปริญญา

2. ความต้องการที่จำเป็นของท่าน ตามลำดับ

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

3. การประเมินปรัชญาในตัวบุคคล

คำแนะนำ ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามน้ำหนักความเชื่อของท่าน

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเชื่อ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1.	ครูในอุดมคติคือผู้ถามที่ถามซ้ำซากในเรื่องเดิม					
2.	โรงเรียนต้องขึ้นเพื่อปรับปรุงสังคม					
3.	การสอนควรยึดหลักการสำคัญในเรื่องการสืบเสาะหาความรู้					
4.	การสาธิตและการท่องจำเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้					
5.	นักเรียนควรได้รับอนุญาตให้กำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับตัวเองในกระบวนการให้การศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
6.	ความจริงเป็นเรื่องของจิตวิญญาณและเหตุผล					
7.	หลักสูตรควรวางอยู่บนกฎของวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ					
8.	ครูควรเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดในโรงเรียน					
9.	นักเรียนควรเป็นเพียงผู้รับความรู้					
10.	ครูในอุดมคติคือผู้อธิบายความรู้					
11.	การบรรยายและอภิปรายเป็นเทคนิคการสอนที่มีประสิทธิภาพ					
12.	สถาบันต่าง ๆ ควรหาทางปรับปรุงตนเองจากกระบวนการที่เป็นระบบ					
13.	โรงเรียนมีความจำเป็นต้องสอนความจริงของคุณธรรม					
14.	โปรแกรมของโรงเรียนควรมุ่งเน้นที่ปัญหาของสังคมและเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น					
15.	สถาบันต่าง ๆ มีขึ้นเพื่อคงไว้ซึ่งความเข้มแข็งของจิตใจและค่านิยมของสังคม					
16.	การแสดงความคิดเห็นของคนสะท้อนความเป็นจริง					
17.	ครูเปรียบเสมือนสิ่งที่ทำให้เกิดความสับสนในการเรียนรู้					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเชื่อ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
18.	โรงเรียนเปรียบเสมือนอาหารว่างทางการศึกษา					
19.	ความจำเป็นเหมือนกุญแจไปสู่กระบวนการของการมีทักษะ					
20.	ความจริงต้องประกอบด้วยวัตถุดิบของ					
21.	โรงเรียนมีขึ้นเพื่อรองรับกระบวนการสติปัญญา					
22.	โรงเรียนต้องรองรับวิถีทางไปสู่ความเปลี่ยนแปลง อย่างเป็นระบบ					
23.	มีทักษะที่จำเป็นที่ทุกคนต้องเรียน					
24.	การสอนตามเนื้อหาวิชาเป็นวิชาการที่มี ประสิทธิภาพที่สุด					
25.	ผู้เรียนควรเป็นตัวสำคัญในการวางแผนการเรียน					
26.	บทบาทหน้าที่ของบุคคลในสังคมควรเป็น ผู้เคารพกฎหมายและแนวปฏิบัติของผู้ประพฤดีดี					
27.	ความจริงเป็นสิ่งที่มิมีเหตุผล					
28.	โรงเรียนควรสะท้อนสภาพทางสังคมที่โรงเรียนนั้น ตั้งอยู่					
29.	ครูควรมีตัวอย่างให้นักเรียนประพฤติดตาม					
30.	การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมิได้อยู่ที่กฎระเบียบ และการสร้างวินัยที่เข้มงวด					
31.	หลักสูตรควรอยู่บนพื้นฐานของการไม่ปรับเปลี่ยน ข้อเท็จจริงของจิตวิญญาณ					
32.	การเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพที่สุด ไม่มีรูปแบบที่ แน่นอน					
33.	ความจริงเป็นสิ่งที่แสดงออกทางความคิดเห็น ที่คงที่					

ข้อ	ข้อความ	ระดับความเชื่อ				
		มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
34.	การฝึกฝนและการแยกเรียนความรู้แต่ละเรื่องเป็นองค์ประกอบสำคัญของสภาพแวดล้อมการเรียนรู้					
35.	ความเห็นร่วมกันในสังคมเป็นเครื่องชี้คุณธรรม					
36.	ความรู้ที่ได้รับเป็นเบื้องต้นแรกคือจากความรู้สึก					
37.	มีส่วนของความรู้ที่จำเป็นซึ่งทุกคนควรรู้					
38.	โรงเรียนมีขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับตัวเอง					
39.	การเปลี่ยนแปลงคือกระบวนการที่มีอยู่ในปัจจุบัน					
40.	การสอนความจริงที่ดีที่สุดต้องสอนจากกระบวนการสืบเสาะหาความรู้					

ตารางแสดงผลการตรวจสอบความเชื่อ

Perennialist		Idealist		Realist		Experimentalist		Existentialist	
6		9		4		2		1	
8		11		7		3		5	
10		19		12		14		16	
13		21		20		17		18	
15		24		22		25		30	
31		27		23		35		32	
34		29		26		39		36	
37		33		28		40		38	
รวม		รวม		รวม		รวม		รวม	

2. ความคิดเห็นและความต้องการจากการศึกษาต่อบุตรหลานและเยาวชนในชุมชน

2.1 ท่านคิดว่าผู้ปกครองและประชาชน ควรมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรและเนื้อหาการเรียนของโรงเรียน ในหมู่บ้านของตนเองบ้างหรือไม่

() ควร () ไม่ควร () ไม่มีความเห็น

2.2 ท่านต้องการให้โรงเรียนจัดการศึกษาแก่บุตรหลานของท่านให้บังเกิดผลในด้านใดมากที่สุดโปรดใส่หมายเลขในวงเล็บหน้าข้อตามลำดับที่ต้องการมากที่สุดและลำดับรองๆ ลงไป

- () ให้ความรู้ในการประกอบอาชีพหารายได้เลี้ยงชีพได้
- () ให้ความรู้เพื่อเรียนต่อในระดับสูงขึ้นไปเรื่อย ๆ ได้
- () ให้ความรู้ประหนึ่งให้มีอาวุธประดับกาย
- () ให้เป็นคนฉลาดทันคนเอาตัวรอดได้
- () ให้เป็นคนอ่อนน้อมเชื่อฟังผู้ใหญ่และกตัญญูรู้คุณคน
- () ให้เป็นคนมีเหตุผล มีความเชื่อมั่นในตนเองและเป็นตัวของตัวเอง
- () ให้เป็นคนมีจิตใจรักและรักษารวมชาติและสิ่งแวดล้อม
- () ให้เป็นคนมีจิตใจเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน
- () ให้อ่านออกเขียนได้เพื่อเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งต่างๆ เมื่อจบจากโรงเรียนไปแล้วได้
- () อื่นๆ.....

2.3 วิชาหรือความรู้อะไรบ้างที่ท่านต้องการให้โรงเรียนเปิดสอนมากที่สุด

.....

.....

.....

.....

2.4 ท่านต้องการให้โรงเรียนทำอะไรบ้าง ที่ท่านคิดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อท่านและ
ประชาชนในชุมชนของท่านมากที่สุด

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
การวิเคราะห์หลักสูตร

คำอธิบายวิชา

งานเลือก งานที่เตรียมไปสู่อาชีพ ป. 5-6 แขนงงานช่างประดิษฐ์ เรื่อง การทำเปลญวนโดยใช้ผักตบชวา

คำอธิบาย

สังเกตและรวบรวมข้อมูล เกี่ยวกับการเตรียมประกอบอาชีพการทำเปลญวนโดยใช้ผักตบชวา ในเรื่องประวัติความเป็นมา คุณค่าและประโยชน์ วิธีประดิษฐ์ การดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค แล้วนำผลมาวิเคราะห์ อภิปราย สรุป

ศึกษาการเลือกวัสดุ การเก็บผักตบชวา การทำเป็นเส้นใย วิธีการประดิษฐ์ การเก็บรักษาอุปกรณ์ วิธีการใช้และการเก็บรักษา การจัดจำหน่าย แล้วนำผลมาอภิปราย สรุป และรายงานผล

สังเกตการใช้เครื่องมือ การเก็บรักษาเครื่องมือเครื่องใช้ จากการสาธิตของครู และนักเรียนทดลองปฏิบัติ แล้วนำผลมาอภิปราย กำหนดเป็นแนวทางในการทำงาน

ฝึกวางแผนดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนด แล้วนำผลมาอภิปรายและสรุป

ฝึกปฏิบัติ โดยเน้นขั้นตอน, กระบวนการ และนิสัยในการทำงาน สังเกตการปฏิบัติงาน และผลงาน แล้วนำผลมาอภิปรายหาข้อบกพร่องและวิธีแก้ไข

ศึกษาการเลือกแบบและการดัดแปลงแบบ การสร้างแบบ

เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ การดำเนินงานเชิงการค้า มีทักษะในการใช้มือ เครื่องมือ การถักตามขั้นตอน กระบวนการที่กำหนด มีการปรับปรุงงานอยู่เสมอ เห็นคุณค่าของการทำงาน และมีนิสัยรักงาน

ตารางวิเคราะห์ กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ วิชางานเลือก
เรื่อง การทำเปลญวนโดยใช้ผักตบชวา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จุดประสงค์ กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ	เนื้อหา	กิจกรรม
1. มีความรู้ ความเข้าใจและ ประสบการณ์เบื้องต้น เกี่ยวกับ การทำงานในชีวิตประจำวันและ งานที่เป็นพื้นฐานในการ ประกอบอาชีพ 2. มีทักษะในการใช้ฝีมือ เครื่องมือ และทักษะในกระบวนการ ทำงาน ทำงานอย่างมีแผน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยเหลือครอบครัวและผู้อื่นได้ ตามสมควรแก่วัย 3. มีนิสัยที่ดีในการทำงานและรู้จัก พึ่งตนเอง	1. การเตรียมประกอบอาชีพ ช่างประดิษฐ์ตามทีเลือก เรียนในเรื่องการดำเนิน งาน ปัญหา อุปสรรค 2. ความเป็นมาของงาน ประดิษฐ์เศษวัสดุเหลือใช้ ในท้องถิ่น การเลือกแบบ การสร้างแบบ การเตรียม การใช้ และการเก็บรักษา เครื่องมือเครื่องใช้ วิธี ประดิษฐ์และการจัด จำหน่าย 3. การใช้เครื่องมือ และวิธี ประดิษฐ์จากการสาธิต ของวิทยากร ครู และ นักเรียน 4. วิธีประดิษฐ์ตามเรื่องทีเลือก เรียน โดยเน้นขั้นตอน กระบวนการ และนิสัยใน การทำงาน ขอบกพร่อง และวิธีแก้ไข	1. สังเกตและรวบรวม ข้อมูล 2. วิเคราะห์ อภิปราย สรุป 3. ศึกษา 4. อภิปราย สรุป และ รายงานผล 5. สังเกต 6. สาธิต 7. ทดลองปฏิบัติ 8. อภิปราย 9. กำหนดเป็นแนวทางใน การทำงาน 10. ฝึก 11. สังเกต 12. อภิปราย

ตารางวิเคราะห์จุดประสงค์ กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ วิชางานเล็ก
เรื่องการทำเปลญวนโดยใช้ผักตบชวา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จุดประสงค์ กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ	จุดประสงค์ คำอธิบายวิชา	จุดประสงค์การเรียนรู้/ จุดประสงค์ทั่วไป
1. มีความรู้ ความเข้าใจและ ประสบการณ์เบื้องต้น เกี่ยวกับ การทำงานในชีวิตประจำวันและ งานที่เป็นพื้นฐานในการ ประกอบอาชีพ 2. มีทักษะในการใช้ฝีมือ เครื่องมือ และทักษะในกระบวนการ ทำงาน ทำงานอย่างมีแผน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ช่วยเหลือครอบครัวและผู้อื่นได้ ตามสมควรแก่วัย 3. มีนิสัยที่ดีในการทำงานและรู้จัก พึ่งตนเอง	1. เพื่อให้มีความรู้ ความ เข้าใจการดำเนินงานเชิง การค้า 2. มีทักษะในการใช้มือ และเครื่องมือในการ ทำงาน 3. สามารถผลิตเส้นใยจาก ผักตบชวาที่มีคุณภาพ 4. สามารถถักเปลญวนตาม ขั้นตอนและกระบวนการ ที่กำหนด 5. ปรับปรุงงานอยู่เสมอ 6. เห็นคุณค่าของการ ทำงาน 7. มีนิสัยรักการทำงาน	1. ตระหนักและเห็นคุณค่า ของงานถักเปลญวน 2. มีความรู้ ความเข้าใจ คุณสมบัติเกี่ยวกับ ผักตบชวาและการถัก เปลญวน 3. มีทักษะในการใช้มือ และ เครื่องมือในการถัก เปลญวน 4. มีนิสัยที่ดีในการทำงาน และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ 5. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 6. มีการปรับปรุงผลงานและ กระบวนการทำงานให้ดีขึ้น อยู่เสมอ 7. มีความเข้าใจ ในการ ดำเนินงานเชิงการค้า 8. เห็นประโยชน์ และคุณค่า ของทรัพยากรธรรมชาติ

**ตารางวิเคราะห์จุดประสงค์และเนื้อหา กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ วิชางานเลือก
เรื่อง การทำปลีญวนโดยใช้ผักตบชวา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

แผน การสอน	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	เวลา (คาบ)
1.	1. อธิบายความเป็นมาของ ปลีญวนที่ทำมาจากผักตบชวา ได้ถูกต้อง 2. อธิบายประโยชน์และโทษของ ผักตบชวาได้ถูกต้อง	1. ประวัติความเป็นมาของ ปลีญวน 2. ประโยชน์และโทษของ ผักตบชวา	3
2.	บอกขั้นตอนการคัดเลือกเส้นใยได้ ถูกต้อง	การคัดเลือกผักตบชวา	3
3.	1. บอกขั้นตอนการทำเส้นใยได้ 1. ปฏิบัติตามขั้นตอนการทำเส้น ใยได้ถูกต้อง	1. ขั้นตอนการทำเส้นใย 2. การเตรียมการใช้และเก็บ รักษาเครื่องมือเครื่องใช้	18
4.	1. บอกขั้นตอนการถักหัวปลีได้ 2. ปฏิบัติตามขั้นตอนการถักให้ เป็นเกลียวเชือกเส้นใหญ่และ เล็กได้ถูกต้อง	1. ขั้นตอนการถักหัวปลี 2. การเตรียมการใช้และเก็บ รักษาเครื่องมือเครื่องใช้	3
5.	1. บอกขั้นตอนการถักตัวปลี 2. ปฏิบัติตามขั้นตอนการถักให้ เป็นลายเกลียวและลายขัดได้ ถูกต้อง	1. ขั้นตอนการถักตัวปลี 2. การเตรียมการใช้และเก็บ รักษาเครื่องมือเครื่องใช้	3
6.	1. บอกขั้นตอนการถักท้ายปลีได้ 2. ปฏิบัติตามขั้นตอนการถักให้ เป็นเกลียวเส้นเล็กได้ถูกต้อง 3. ปฏิบัติการถักท้ายปลี	1. ขั้นตอนการถักท้ายปลี 2. การเตรียมการใช้และเก็บ รักษาเครื่องมือเครื่องใช้	3

แผน การสอน	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	เวลา (คาบ)
7.	1. บอกขั้นตอนการแกะเปลือกตั้งแต่ต้นจนจบได้ 2. ปฏิบัติตามขั้นตอนการแกะให้เป็นผลงานของตนเองได้	การนำเสนอผลงานเปลือก	3
8.	1. การคิดราคาต้นทุนการทำเปลือกได้ 2. สามารถประเมินราคาสินค้าที่ผลิตได้	1. การประเมินราคาสินค้า ต้นทุนการผลิต การจัดจำหน่าย 2. การทำบัญชีรายรับรายจ่าย	3
9.	1. บอกแนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ 2. บอกประโยชน์ของการอนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นได้	การอนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น	3
10.	1. เห็นคุณค่าของงานหัตถกรรมจากภูมิปัญญาไทย 2. สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ 3. สามารถพัฒนาชิ้นงานให้มีรูปแบบแตกต่างจากเดิมได้	1. คุณค่าของงานหัตถกรรมจากภูมิปัญญาไทย 2. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน 3. ชิ้นงานที่มีรูปแบบต่างๆตามความคิดสร้างสรรค์	3

ตารางวิเคราะห์การจัดกิจกรรม สื่อ การวัดผล
หลักสูตรการทำปเลญวนโดยใช้ผักตบชวา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

กิจกรรม	สื่อ	วัดผล
1. สังเกตและรวบรวมข้อมูล	1. เอกสารความรู้	1. สังเกตการปฏิบัติงาน
2. วิเคราะห์ อภิปราย สรุป	2. รูปภาพ	2. ตรวจรายงานผล
3. คั่นคว้าเอการ	3. ภูมิปัญญาชาวบ้าน	3. เขียนรายงานผล
4. สัมภาษณ์ผู้รู้	4. ใบงาน	4. บันทึกพฤติกรรม
5. ตำรวจสถานที่จริง	5. ใบความรู้	5. ทำแบบทดสอบ
6. สาริต	6. ปเลญวน	6. ผลงานปเลญวน
7. ฝึกปฏิบัติ	7. แบบบันทึกพฤติกรรม	7. ผลงานสร้างสรรค์
8. วางแผนดำเนินงาน	8. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในงาน	
9. รายงานผล	ถักปเลญวน	
10. นำเสนอผลงาน		

ตารางวิเคราะห์ลักษณะของข้อสอบ

เนื้อหา	สมรรถภาพ	ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า	รวม
1. วิธีศุนำมาใช้ในการทำปเลญวน	1. การคัดเลือกเส้นใย 2. ขั้นตอนการนำผ้าคอบขวาทำไห้แห้ง 3. ขั้นตอนการทำปเลญวน 4. ขั้นตอนการถักหัวปเล 5. ขั้นตอนการถักท้ายปเล 6. นำเสนอผลงาน 7. การประเมินค่าและการจัดจำหน่าย 8. การอนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น 9. คุณค่าและการพัฒนาจินงาน	1		2				2
2. การคัดเลือกเส้นใย					3, 4			2
3. ขั้นตอนการนำผ้าคอบขวาทำไห้แห้ง			6	5				2
4. ขั้นตอนการทำปเลญวน				8		7		2
5. ขั้นตอนการถักหัวปเล			9	10				2
6. ขั้นตอนการถักท้ายปเล				11	12			2
7. นำเสนอผลงาน				13	14			2
8. การประเมินค่าและการจัดจำหน่าย			15, 16					2
9. การอนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น					17, 18			2
10. คุณค่าและการพัฒนาจินงาน					19	20		2
รวม		1	4	6	7	2		20
ลำดับความสำคัญ		5	3	2	1	4		

ภาคผนวก ง

หลักสูตรท้องถิ่น และแผนการสอน

หลักสูตรท้องถิ่น
เรื่อง การทำปลาดุกยวนโดยใช้ผักตบชวา
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โดย
นางวลัยพร โกฏิตระกูล รหัส 43980460
ปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน ภาคพิเศษ
มหาวิทยาลัยบูรพา

คำนำ

หลักสูตรท้องถิ่น เรื่องการทำเป็ดยวนโดยใช้ผักตบชวา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นส่วนหนึ่งของภาคนิพนธ์ ระดับปริญญาโท ที่พัฒนาขึ้นเพื่อนำไปใช้ในการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานช่างงานประดิษฐ์ กลุ่มงานประดิษฐ์เศษวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น เรื่อง การทำเป็ดยวนโดยใช้ผักตบชวา เป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นเพื่อสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น เนื่องด้วยเป็นศิลปะพื้นบ้านที่กำลังสูญหายไปพร้อมกับคนรุ่นเก่า และเพื่อสนองเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542, หลักสูตรประถมศึกษา 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยได้จัดทำสาระของหลักสูตรที่พัฒนามาจากหลักสูตรแกนกลางให้สอดคล้องกับสภาพของชุมชนและสังคม

หลักสูตรท้องถิ่นฉบับนี้ประกอบด้วย หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา แผนการสอน เวลาเรียน แนวดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ แบบบันทึกการสังเกตการปฏิบัติตนและลักษณะนิสัยในการทำงาน

หลักสูตรการทำเป็ดยวนโดยใช้ผักตบชวฉบับนี้ ได้ผ่านการประเมินตัวหลักสูตร แผนการสอน และเครื่องมือวัดผลประเมินผลจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว พบว่ามีคุณภาพสูง

นางวลัยพร โกวิทระกุล

หลักสูตรท้องถิ่น

กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ แขนงงานประดิษฐ์และงานช่าง

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การทำเป็ดยวนโดยใช้ผักตบชวา

หลักการ

การพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่น กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ มีหลักการสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อท้องถิ่น
2. เป็นหลักสูตรที่มุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ที่ได้จากการเรียนไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต
3. เป็นหลักสูตรที่มุ่งอนุรักษ์ ฟื้นฟู ประยุกต์ และสร้างสรรค์

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรนี้เป็นหลักสูตรที่จัดทำเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญและความเป็นมาของเป็ดยวนได้
2. มีความรู้และทักษะในการถักเป็ดยวนโดยใช้ลายถักตามระบบอย่างมีขั้นตอนได้
3. มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะในการคิดค้นทุนการผลิตได้
4. เห็นคุณค่าของการทำงาน มีนิสัยรักงาน และมีคุณลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน
5. มีทักษะในการใช้มือ และเครื่องมือการถักตามขั้นตอน

โครงสร้างและเนื้อหา

หลักสูตรการทำเป็ดยวนโดยใช้ผักตบชวา ได้จัดประสบการณ์เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะในการทำงาน คุณลักษณะที่ดีของการทำงาน เพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นงานที่ผู้ปกครองหรือท้องถิ่นทำอยู่ ซึ่งมีโครงสร้างของเนื้อหาวิชาที่จัดให้ผู้เรียน ดังนี้

1. วัสดุที่นำมาใช้ในการทำเป็ดยวน
2. การคัดเลือกเส้นใย
3. ขั้นตอนการนำผักตบชวามาทำให้แห้ง
4. ขั้นตอนการทำเป็ดยวน (การถักหัวเป็ด)

5. ขั้นตอนการทำตัวแปล (การถักลายเกลียวและลายขัด)
6. ขั้นตอนการถักท้ายแปล
7. นำเสนอผลงาน
8. การประเมินราคาและการจัดจำหน่าย
9. การอนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น
10. คุณค่าและการพัฒนาชิ้นงาน

อัตราเวลาเรียน

หลักสูตรท้องถิ่นฉบับนี้ กำหนดเวลาเรียนประมาณ 30 คาบ ตามระยะเวลาของการทำแปลญวน โดยใช้ฝักตบชวา เนื้อหาแบ่งออกเป็น 5 ตอน กำหนดเวลาไว้ดังต่อไปนี้

แผนการ สอนที่	เนื้อหา	เวลาเรียนโดย ประมาณ (คาบ)	หมายเหตุ
1.	วัสดุที่นำมาใช้ในการทำแปลญวน	3	
2.	การคัดเลือกเส้นใย	3	
3.	ขั้นตอนการนำฝักตบชวามาทำให้แห้ง	3	
4.	ขั้นตอนการทำแปลญวน (การถักหัวแปล)	3	
5.	ขั้นตอนการถักตัวแปล (ถักลายเกลียวและลายขัด)	3	
6.	ขั้นตอนการถักท้ายแปล	3	
7.	นำเสนอผลงาน	3	
8.	การประเมินราคาและการจัดจำหน่าย	3	
9.	การอนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น	3	
10.	คุณค่าและการพัฒนาชิ้นงาน	3	
	รวม	30	

แนวการจัดกิจกรรม

เพื่อให้การเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้บรรลุจุดมุ่งหมาย จึงกำหนดแนวการจัดกิจกรรมไว้ ดังนี้

1. จัดการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้โอกาสผู้เรียนได้พัฒนาตามศักยภาพของตน
2. จัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง (Authentic Learning) โดยการจัดประสบการณ์ตรงที่ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ในสถานการณ์จริง
3. จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศ ที่เอื้อต่อการเรียนและการปฏิบัติจริงของผู้เรียน
4. มุ่งให้ผู้เรียนสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว
5. เสริมสร้างค่านิยมให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน

การวัดและประเมินผล

ตอนที่ 1 วัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้ (พุทธิพิสัย) โดยใช้ข้อสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ คะแนน 20 คะแนน ใช้ทดสอบ 2 ระยะ คือ ทดสอบก่อนเรียน และทดสอบหลังเรียน

ตอนที่ 2 - วัดทักษะการปฏิบัติงาน (ทักษะพิสัย) และ
- วัดคุณลักษณะในการทำงาน (จิตพิสัย)

โดยใช้แบบบันทึกการสังเกต บันทึกคะแนนพฤติกรรมของนักเรียนเป็นรายบุคคล ตามรายการและเกณฑ์ที่กำหนด คะแนนเต็ม 80 คะแนน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้ คิดเป็นร้อยละ คะแนนที่น่าพอใจสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรนี้ คือร้อยละ 80 ทั้งในตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับดีตามเกณฑ์การประเมินผลในคู่มือประเมินผล หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) หากนักเรียนคนใด ไม่สามารถทำคะแนนได้ในระดับที่น่าพอใจ ผู้สอนควรมีการซ่อมเสริม เพื่อให้นักเรียนได้คะแนนในระดับที่น่าพอใจ

คำแนะนำการใช้แผนการสอน

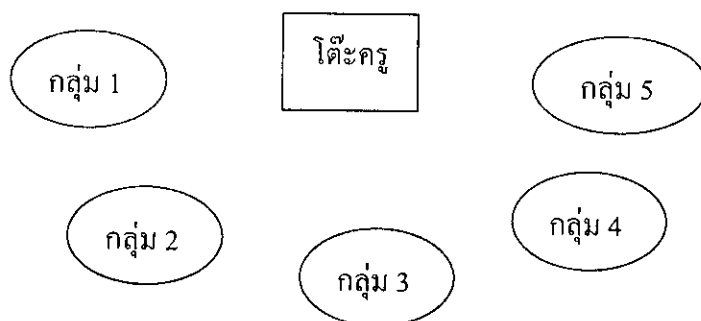
แผนการสอน เปลวญวน เป็นการจัดทำหลักสูตรขึ้นใหม่ในวิชาการงานและพื้นฐานอาชีพ งานประดิษฐ์ เป็นสื่อเอกสารที่ใช้สำหรับการสอนเรื่อง การถักเปลวญวนจากผักตบชวา โดยปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

1. อ่าน และทำความเข้าใจ หลักการ วัตถุประสงค์ ขอบข่าย เนื้อหา
2. ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาในแต่ละตอนของสื่อเอกสารพร้อมทั้งฝึกทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในแต่ละตอน
3. ดำเนินการสอนตามขั้นตอน
4. ทำแบบทดสอบ และประเมินผล

สิ่งที่ครูต้องเตรียม

1. ครูตรวจชุดการสอนให้ครบถ้วน
2. ดินผักตบชวา ถังน้ำ มีด สำหรับกิจกรรมที่ 1
3. ภาพการนำเส้นใยจากผักตบชวา เปลวญวนสำหรับกิจกรรมที่ 3

แผนผังการจัดกลุ่มกิจกรรมการเรียนการสอน

บทบาทนักเรียน

ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงบทบาท ดังต่อไปนี้

1. อ่านบัตรคำสั่ง และปฏิบัติตามคำสั่ง
2. พยายามทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถ

3. นักเรียนต้องตั้งใจปฏิบัติงานให้สำเร็จ
4. เมื่อปฏิบัติกิจกรรมแต่ละกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้วต้องจัด บัตรคำสั่ง บัตรเนื้อหา บัตรคำถาม และสื่อการสอนอื่น ๆ ให้เรียบร้อย ถ้ามีสิ่งใดชำรุดเสียหายต้องแจ้งให้ครูทราบทันที
5. นักเรียนต้องใช้ชุดการสอนอย่างระมัดระวัง

การวัดผลและประเมินผล

1. ประเมินผลจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้
2. ประเมินผลจากคะแนนการวัดทักษะการปฏิบัติงาน
3. ประเมินผลจากแบบวัดคุณลักษณะในการปฏิบัติงาน

แผนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ แผนงานช่างประดิษฐ์
แผนการสอนที่ 1 เรื่อง วัสดุที่นำมาใช้ในการทำเปลญวน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 **เวลา 3 คาบ**

สาระสำคัญ

ผักตบชวาเป็นพืชน้ำชนิดหนึ่ง มีทั้งคุณและโทษ แต่สามารถที่จะนำมาใช้ประโยชน์ได้มากมาย เช่น เป็นอาหารสัตว์ เป็นยารักษาโรค ใช้เป็นวัสดุงานในหัตถกรรมในงานประดิษฐ์ที่มีคุณค่า

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความเป็นมาของเปลญวนที่ทำมาจากผักตบชวาผักตบชวาได้ถูกต้อง
2. อธิบายประโยชน์และโทษของผักตบชวาได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. ความเป็นมาของเปลญวนที่ทำมาจากผักตบชวา
2. ประโยชน์และโทษของผักตบชวา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ (ประมาณ 10 นาที)

ผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนสร้างความรู้เอง (Construct) โดยวิธีการ

1. นำภาพแม่น้ำลำคลองที่มีผักตบชวาให้ผู้เรียนสังเกต
2. แล้วตอบคำถามต่อไปนี้
 - เป็นภาพอะไร
 - รู้สึกอย่างไรต่อภาพนี้
 - เคยพบภาพแบบนี้ที่ใดบ้าง

ขั้นสอน (30 นาที)

ผู้สอนให้ผู้เรียนใช้ทักษะกระบวนการ (Process Skills) ได้แก่ กระบวนการคิด (Thinking Process) กระบวนการกลุ่ม (Group Process) สร้างความรู้ด้วยตนเอง ด้วยวิธีดังต่อไปนี้

1. แบ่งกลุ่มผู้เรียนด้วยวิธีการนับเลข 1 – 5 แล้วให้ผู้เรียนเข้ากลุ่มตามเลขที่ได้
2. ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มศึกษา บัตรคำสั่ง ใบความรู้ แล้วสรุปความเป็นมาของเปปตอยูนที่ทำมาจากผักตบชวา พร้อมทั้งตอบคำถาม ลงในใบงาน

ขั้นสรุป (10 นาที)

ผู้สอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน (Participation) ลงมือปฏิบัติ สรุปความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ทั้งสมาชิกภายในกลุ่มและสมาชิกนอกกลุ่ม โดยการสรุปให้ได้ความรู้ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด

หมายเหตุ บัตรเฉลยคำตอบให้เก็บไว้ที่ผู้สอน เมื่อกลุ่มใดทำกิจกรรมเสร็จแล้วให้มารับบัตรเฉลยจากผู้สอน และเปลี่ยนกันตรวจพร้อมกับให้คะแนน

สื่อการเรียนการสอน

1. ภาพแม่น้ำลำคลองที่มีผักตบชวา จำนวน 2 – 3 ภาพ
2. ใบความรู้เรื่อง ความเป็นมาของเปปตอยูนที่ทำมาจากผักตบชวา
3. ใบงาน
4. บัตรเฉลย

การวัดและประเมินผล

1. สังเกตการตอบคำถาม และการถามคำถามของผู้เรียน
2. สังเกตการอภิปรายร่วมกัน ขณะทำงานกลุ่ม
3. สังเกตบทบาทของหัวหน้าและสมาชิกในการทำงานกลุ่ม
4. ตรวจใบงาน

กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ
เรื่อง วัสดุที่นำมาใช้ในการทำเปลญวน

บัตรคำสั่ง

1. อ่านใบความรู้แล้วร่วมกันอภิปราย
2. ศึกษาเนื้อหา แล้วร่วมกันอภิปรายและแสดงความคิดเห็นภายในกลุ่ม
 1. ความเป็นมาของเปลญวนที่ทำมาจากผักตบชวา
 2. ลักษณะของเปลญวนที่ทำจากผักตบชวา
 3. ประโยชน์และโทษของผักตบชวา
3. อ่านใบงาน แล้วตอบคำถาม
4. ตรวจคำตอบจากเฉลย

ใบความรู้

กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ
เรื่อง วัสดุที่นำมาใช้ในการถักเปลงวน

เปลง เป็นค่านาม หมายความว่า เครื่องสำหรับนอน ใช้ไกวหรือโยก , เครื่องสำหรับนอนเล่นแกว่งได้ เปลงวน เป็นค่านาม หมายถึงเปลงที่ถักด้วยป่านเป็นตาโปร่ง ในที่นี้จะอธิบายถึงเปลงที่ถักจากผักตบชวา

ผักตบชวา เป็นพืชน้ำ มีชื่อทางพฤกษศาสตร์ว่า “Ecichornia Crssipes” จัดเป็นวัชพืชประเภทลอยน้ำ มีความคงทนต่อคินน้ำอากาศได้อย่างดีเยี่ยม มีดอกสีม่วงอ่อนสวยงาม คล้ายช่อกล้วยไม้

ตามประวัติกล่าวว่า ผักตบชวาเริ่มเข้ามาในเมืองไทย ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 คือในปี พ.ศ.2444 โดยครั้งนั้นเจ้านายฝ่ายในตามเสด็จประพาสที่ประเทศชวา (อินโดนีเซีย) ได้เห็นพืชชนิดนี้มีดอกสวยงามจึงได้แยกต้นกลับมาปลูก ใส่อ่างดินเลี้ยงไว้หน้าวังสระประทุม ต่อมาน้ำท่วมวังสระประทุมทำให้ผักตบชวาล่องลอยไปตามลำน้ำทั่วไปและแพร่พันธุ์ จำนวนมากอันเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการคมนาคมทางน้ำ และการระบายน้ำทางชลประทาน

ผักตบชวาจัดเป็นวัชพืชที่ขยายพันธุ์ได้รวดเร็วมาก ลองสังเกตผักตบชวาที่ลอยอยู่กลางกระแสน้ำ จะพบว่าผักตบชวาไม่ค่อยเจริญเติบโตเท่าใดนัก แต่เมื่อถูกลมพัดพาไปติดอยู่ในที่สงบ น้ำนิ่งทำให้ผักตบชวา มีโอกาสอยู่กับที่นาน ผักตบชวาก็จะมีเวลาบำรุงตัวเองให้เจริญงอกงามได้มากยิ่งขึ้น มีลำต้น โตวบอ้วน

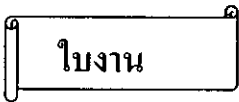
ผักตบชวาชยายพันธุ์ โดยการแยกหน่อ แยกลำต้น เรียกว่า ไหลผักตบชวา 1 ต้น สามารถแยกต้นออกดอกได้ใหม่ถึง 300 ต้นในเวลา 20 วัน

ประโยชน์ของผักตบชวา สามารถมาเป็นอาหารเลี้ยงสุกร ทำปุ๋ย หมัก เพาะเห็ด ทำก๊าซหุงต้ม เยื่อกระดาษ ลำต้นเป็นเส้นใย ใช้สานเป็นงานหัตถกรรมแต่มีข้อเสีย คือ เชื้อราเกิดได้ง่าย ซึ่งป้องกันได้โดยใช้สารเคมีกำจัดเชื้อราและระวังความชื้น เป็นสมุนไพร ช่วยขับลม แก้พิษในร่างกาย หรือใช้ทาภายนอกแก้แผลอักเสบ **โทษ**ของผักตบชวา คือ กีดขวางการจราจรทางน้ำ หากมีปริมาณมากทำให้แหล่งน้ำ ตื้นเขิน ทำให้ปริมาณสัตว์น้ำลดลงเนื่องจากขาดออกซิเจนหายใจและเป็นแหล่งแพร่กระจายของแมลงศัตรูพืช

ผลิตภัณฑ์ผักตบชวา รุ่นแรกคือ เปลงวนผักตบชวา ราษฎรในละแวกบึงบอระเพ็ด จังหวัดนครสวรรค์ เป็นคิดริเริ่มประมาณ 40 กว่าปี ล่วงมาแล้ว โดยทำขึ้นเพื่อประโยชน์ใช้สอยในครัวเรือน สำหรับแขวน นอนเล่น และนอนพักผ่อนในร่ม ต่อมาภายหลังจึงมีการทำเปลงวนเป็นอาชีพเสริมเพื่อจำหน่ายไปตามท้องถิ่นอื่น ๆ

กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ
เรื่อง วัสดุที่นำมาใช้ในการทำเปलगวน

ชื่อกลุ่ม.....
สมาชิกกลุ่ม.....
.....
.....

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

- 1. ผักตบชวาเป็นพืชที่นำมาจากประเทศใด.....
- 2. ผักตบชวาวางขายพันธุ์โดยวิธีใด.....
- 3. ความหมายของคำว่า ” เปलगวน ” คือ.....
.....
- 4. จงบอกประโยชน์ของต้นผักตบชวา มา 3 ข้อ
 - 1.
 - 2.
 - 3.
- 5. จงบอกโทษของผักตบชวา มา 3 ข้อ
 - 1.
 - 2.
 - 3.

แผนการสอนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพ แผนงานช่างประดิษฐ์
แผนการสอนที่ 2 เรื่อง การคัดเลือกเส้นใย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เวลา 3 คาบ

สาระสำคัญ

การทำเปลญวนทำได้จากเส้นใยของผักตบชวา

จุดประสงค์การเรียนรู้

บอกขั้นตอนการคัดเลือกเส้นใยได้ถูกต้อง

เนื้อหา

1. การคัดเลือกผักตบชวา

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ (ประมาณ 5 นาที)

ผู้สอนจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนสร้างความรู้เอง (Construct) โดยการให้ผู้เรียนศึกษาลักษณะของต้นผักตบชวาที่จะนำมาถักเปลญวน แล้วร่วมกันอภิปรายต้นที่สมบูรณ์และไม่สมบูรณ์เป็นอย่างไร

ขั้นสอน (40 นาที)

ผู้สอนสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทั้งบรรยากาศทางกายภาพ และจิตใจ เพื่อให้ผู้เรียน เรียนรู้อย่างมีความสุข (Happy Learning) โดยการให้ผู้เรียนสังเกตต้นผักตบชวาที่สดและที่แห้งแล้วปฏิบัติดังนี้

1. ผู้เรียนปฏิบัติคัดเลือกเส้นใย ตามที่ได้ศึกษา
2. เปรียบเทียบผักตบชวาที่ได้คัดเลือกมา
3. อภิปรายหาข้อสรุปด้วยตนเอง

ขั้นสรุป (10 นาที)

ผู้สอนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน (Participation) ลงมือปฏิบัติ สรุปความรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ทั้งสมาชิกภายในกลุ่มและสมาชิกนอกกลุ่ม ผู้เรียนช่วยกันสรุปแล้วตอบคำถามลงในใบงาน

หมายเหตุ บัตรเฉลยคำตอบให้เก็บไว้ที่ผู้สอน กลุ่มใดทำกิจกรรมเสร็จแล้วให้มารับบัตรเฉลยจากผู้สอน และเปลี่ยนกันตรวจพร้อมกับให้คะแนน

สื่อการเรียนการสอน

1. ด้นฝึกตบขวาสดและแห้ง
2. บัตรคำสั่ง
3. ใบความรู้
4. ใบงาน
5. บัตรเฉลย

การวัดและประเมินผล

ผู้สอนมีการวัดผลประเมินผลทั้งทักษะกระบวนการ พฤติกรรมของผู้เรียน และเนื้อหาสาระ ซึ่งเป็นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

1. สังเกตการมีส่วนร่วมในการอภิปราย
2. สังเกตบทบาทของหัวหน้าและสมาชิกกลุ่ม
3. สังเกตจากการฝึกทำงานของผู้เรียน
4. ตรวจใบงาน

กลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ
ตอนที่ 2 การคัดเลือกเส้นใย

บัตรคำสั่ง

1. ให้ศึกษาและวิเคราะห์ลักษณะที่ดีของเส้นใย
2. ฝึกปฏิบัติการคัดเลือกเส้นใย
3. ตอบคำถามจากใบงาน
4. ตรวจสอบคำตอบจากเฉลย

ใบความรู้

การงานพื้นฐานอาชีพ
ตอนที่ 2 การคัดเลือกเส้นใย

การคัดเลือกผักตบชวา

เลือกผักตบชวาด้านสด ๆ ที่ขนาดกำลังพอดี ไม่อ่อนหรือแก่เกินไป ต้นควรมีช่วงยาวประมาณ 50-60 เซนติเมตร ลำต้นมีสีเขียวเสมอกัน ตัดใบและตัดรากออก ผ่าซีกเป็น 2 ส่วน เอาส่วนปลายมามัดรวมกัน เป็นกระจุก ๆ แล้วแผ่กระจายตากแดด หรือนำไปตากบนราวตากผ้าประมาณ 3 วัน จนกว่าจะแห้งสนิท เมื่อแห้งสนิทผักตบชวาจะเปลี่ยนจากสีเขียวเป็นสีน้ำตาล

กลุ่มการทำงานพื้นฐานอาชีพ
เรื่อง การคัดเลือกเส้นใย

ชื่อกลุ่ม.....
สมาชิกกลุ่ม.....
.....
.....

คำชี้แจง จงตอบคำถามต่อไปนี้

- 1. ควรเลือกผักตบชวาที่มีลักษณะอย่างไร.....
- 2. ต้นผักตบชวามักมีกลิ่นคาว สีสันของลำต้นจะเป็นอย่างไร.....
- 3. ต้นผักตบชวาเมื่อแห้งสนิทจะมีสีอะไร.....
- 4. การนำต้นผักตบชวามาตากให้แห้ง อาศัยพลังงานความร้อนจากแหล่งใด.....
- 5. บอกขั้นตอนของการคัดเลือกเส้นใย
 - 1.
 - 2.
 - 3.
 - 4.
 - 5.